

МОВНО-ПРОФЕСІЙНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ, ДОПОВІДЕЙ ТА ПУБЛІЧНИХ ВИСТУПІВ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Третій (доктор філософії)</i>
Галузь знань	<i>12 Інформаційні технології</i>
Спеціальність	<i>122 Комп'ютерні науки</i>
Освітня програма	<i>КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна), заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>3 курс, 5 та 6 семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредити (120 годин)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік (5 семестр), екзамен (6 семестр)</i>
Розклад занять	<i>Перший тиждень: практична робота, вівторок і четвер, 16:00, on-line Другий тиждень: практична робота, вівторок і четвер, 16:00, on-line</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: д.т.н. Артемчук Володимир Олександрович, контактні дані: volodymyr.artemchuk@pimee.ua Практичні: д.т.н. Артемчук Володимир Олександрович, контактні дані: volodymyr.artemchuk@pimee.ua</i>
Розміщення курсу	<i>Посилання на дистанційний ресурс (Moodle, Google Classroom, тощо): https://classroom.google.com/c/NzlxNDg1MDU4Mzcx?cjc=jegtckg</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Мовно-професійні аспекти підготовки наукових презентацій, доповідей та публічних виступів», (ІІІВ2) є вибірковою дисципліною навчального плану підготовки докторів філософії з спеціальності «Комп'ютерні науки» і грає важливу роль у підготовці фахівців.

Метою навчальної дисципліни є формування у аспірантів компетентностей та підготовка науковця, здатного готувати якісні наукові презентації, доповіді та публічні виступи для високо рейтингових наукових заходів.

Метою кредитного модуля є формування у аспірантів загальних і спеціальних професійних та системних компетентностей:

- ЗК 02 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- ЗК 03 Здатність працювати в міжнародному контексті
- ЗК 04 Здатність розв'язувати комплексні проблеми комп'ютерних наук на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
- СК 01 Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у комп'ютерних науках та дотичних до них міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з комп'ютерних наук та суміжних галузей.
- СК 02 Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти експериментальних і теоретичних досліджень у сфері комп'ютерних наук, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси у науковій та освітній діяльності.
- СК 03 Здатність виявляти, ставити та вирішувати дослідницькі науково-прикладні задачі та/або проблеми в сфері комп'ютерних наук, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.
- СК 04 Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у галузі комп'ютерних наук та дотичні до неї міждисциплінарних проєктах, демонструвати лідерство під час їх реалізації.
- СК 05 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті у сфері комп'ютерних наук
- СК 06 Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку комп'ютерних наук та інформаційних технологій

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Цей курс базується на таких забезпечуючих дисциплінах: Сучасні проблеми і тенденції розвитку комп'ютерних наук та інформаційних технологій, філософські проблеми наукового пізнання, фахова іноземна мова.

Постреквізити: Перелік напрямків діяльності, що забезпечуються: наукові презентації, доповіді та публічні виступи за результатами виконаних досліджень, підготовка та захист дисертаційної роботи.

3. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи наукових презентацій та публічних виступів (залік)

Тема 1. Види наукових презентацій та їх особливості

Тема 2. Принципи ефективної наукової презентації

Тема 3. Підготовка до публічного виступу: планування та структура

Тема 4. Візуальний дизайн презентацій: слайди, графіка, мультимедіа

Тема 5. Використання програмного забезпечення для презентацій (PowerPoint, LaTeX Beamer, Prezi)

Тема 6. Візуалізація наукових даних: графіки, діаграми, таблиці

Модуль 2. Мовно-професійні аспекти публічних виступів та етичні принципи (екзамен)

Тема 7. Риторика та ораторське мистецтво в наукових доповідях

Тема 8. Управління аудиторією та відповіді на запитання

Тема 9. Етичні аспекти наукових презентацій та публічних виступів

Тема 10. Аналіз виступів провідних науковців (TED Talks)

Тема 11. Оцінка власної наукової презентації на основі наукових стандартів

Тема 12. Авторське право та вибір ліцензій для наукових презентацій

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базові

1. Reynolds G. (2019). Presentation Zen: Simple Ideas on Presentation Design and Delivery (3rd ed.). New Riders.
2. Duarte N. (2020). Slide:ology: The Art and Science of Creating Great Presentations (2nd ed.). O'Reilly Media.
3. Alley M. (2018). The Craft of Scientific Presentations (2nd ed.). Springer.
4. Cairo A. (2019). How Charts Lie: Getting Smarter about Visual Information. W. W. Norton & Company.
5. Atkinson C. (2020). Beyond Bullet Points (5th ed.). Microsoft Press.

Додаткові

6. Abela A. (2020). Advanced Presentations by Design: Creating Communication that Drives Action (3rd ed.). Wiley.
7. Bradbury A. (2016). Successful Presentation Skills (4th ed.). Kogan Page.
8. Gallo C. (2019). Talk Like TED: The 9 Public-Speaking Secrets of the World's Top Minds. St. Martin's Press.
9. Duarte N. (2020). DataStory: Explain Data and Inspire Action Through Story. Ideapress Publishing.
10. HBR Guide to Persuasive Presentations (2018). Harvard Business Review Press.

Інтернет-ресурси

11. TED Talks [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ted.com/talks>
12. Overleaf [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.overleaf.com>
13. Canva [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.canva.com>
14. Prezi [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://prezi.com>
15. Garr Reynolds' Presentation Zen [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.presentationzen.com>
16. The Floor is Yours [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://thefloorisyours.eu>
17. Toastmasters International [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.toastmasters.org>
18. Committee on Publication Ethics (COPE) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://publicationethics.org>
19. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://naqa.gov.ua>
20. IEEE Presentation Guidelines [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ieee.org/conferences/publishing/templates.html>

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Практичні заняття

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість ауд. годин
1	2	3
Модуль 1: Основи наукових презентацій та техніки створення візуальних матеріалів (залік)		
1	<p>Практична робота 1. Аналіз видів наукових презентацій та їх особливостей.</p> <p>Завдання: Здобувачі вибирають та аналізують кілька типів презентацій (конференційні доповіді, постерні презентації), визначають їх особливості та роблять коротку презентацію висновків.</p> <p>Література: 1, 3, 7, 11</p>	6
2	<p>Практична робота 2. Використання принципів дизайну для створення ефективної презентації.</p> <p>Завдання: Здобувачі розробляють шаблон слайдів із застосуванням принципів дизайну для наукової презентації.</p> <p>Література: 2, 5, 6, 15</p>	6
3	<p>Практична робота 3. Планування та структуроване написання наукового виступу.</p> <p>Завдання: Здобувачі створюють план виступу та визначають ключові повідомлення, що будуть передані аудиторії.</p> <p>Література: 3, 7, 10, 16</p>	6
4	<p>Практична робота 4. Створення візуального дизайну для слайдів: слайди, графіка, мультимедіа.</p> <p>Завдання: Здобувачі створюють візуальні елементи для слайдів, враховуючи принципи кольорової гами, вибір шрифтів та розміщення мультимедіа.</p> <p>Література: 1, 2, 4, 13</p>	6
5	<p>Практична робота 5. Використання PowerPoint, LaTeX Beamer, Prezi для презентацій.</p> <p>Завдання: Здобувачі працюють із вибраним програмним забезпеченням для створення короткої презентації на обрану тему.</p> <p>Література: 5, 6, 12, 14</p>	6
6	<p>Практична робота 6. Створення наукових графіків, діаграм і таблиць для презентацій.</p> <p>Завдання: Здобувачі створюють набір графіків і таблиць для презентації, застосовуючи візуалізаційні принципи.</p> <p>Література: 4, 9, 13</p>	6

Модуль 2. Мовно-професійні аспекти публічних виступів та етичні принципи (екзамен)		
7	Практична робота 7. Практикування риторики та ораторського мистецтва в наукових доповідях. Завдання: Здобувачі виконують коротку доповідь на обрану тему, використовуючи вербальні та невербальні техніки. Література: 3, 8, 17	6
8	Практична робота 8. Управління аудиторією: залучення та відповіді на запитання. Завдання: Здобувачі моделюють ситуації взаємодії з аудиторією, відпрацьовують техніки відповідей на запитання. Література: 3, 8, 10, 17	6
9	Практична робота 9. Розгляд етичних питань у наукових презентаціях. Завдання: Здобувачі аналізують випадки порушення етики у презентаціях та обговорюють можливі наслідки. Література: 3, 8, 18	6
10	Практична робота 10. Аналіз виступів провідних науковців (за прикладом TED Talks). Завдання: Здобувачі обирають відео TED Talks, аналізують ораторські прийоми та роблять висновки про застосування їх у своїх виступах. Література: 8, 11	6
11	Практична робота 11. Оцінка власної наукової презентації на основі наукових стандартів. Завдання: Здобувачі готують та представляють власну наукову презентацію з дотриманням стандартів, отримують зворотний зв'язок. Література: 3, 5, 20	6
12	Практична робота 12. Огляд авторських прав і вибір відповідної ліцензії для презентацій. Завдання: Здобувачі аналізують можливості авторських ліцензій для публікації презентацій та обирають оптимальну ліцензію для своєї роботи. Література: 8, 20	6
	Разом	72

6. Самостійна робота аспіранта

№ з/п	Назви тем і питань, що виносяться на самостійне опрацювання та посилання на навчальну літературу	Кількість годин СРС
1	2	3
Модуль 1: Основи наукових презентацій та техніки створення візуальних матеріалів (залік)		
1	Дослідження видів наукових презентацій у галузі, порівняння конференційних доповідей та вебінарів. Підготовка до практичної роботи. Література: 1, 3, 7, 11	4
2	Аналіз принципів дизайну презентацій. Огляд прикладів успішних наукових презентацій. Підготовка до практичної роботи.	4

	<i>Література: 2, 5, 6, 15</i>	
3	<i>Розробка плану наукової доповіді, визначення основних повідомлень для аудиторії. Підготовка до практичної роботи.</i> <i>Література: 3, 7, 10, 16</i>	4
4	<i>Ознайомлення з інструментами для створення візуального дизайну презентацій, робота з Canva або аналогами. Підготовка до практичної роботи.</i> <i>Література: 13, 15</i>	4
5	<i>Ознайомлення з функціоналом PowerPoint, LaTeX Beamer або Prezi, вивчення особливостей кожного інструменту. Підготовка до практичної роботи.</i> <i>Література: 5, 6, 12, 14</i>	4
6	<i>Створення графіків та таблиць на основі власних даних для наукових презентацій. Підготовка до практичної роботи.</i> <i>Література: 4, 9, 13</i>	4
Модуль 2. Мовно-професійні аспекти публічних виступів та етичні принципи (екзамен)		
7	<i>Практика виступів перед дзеркалом або камерою для відпрацювання технік риторики. Підготовка до практичної роботи.</i> <i>Література: 3, 8, 17</i>	4
8	<i>Розробка відповідей на можливі запитання аудиторії під час наукових виступів. Підготовка до практичної роботи.</i> <i>Література: 3, 8, 10, 17</i>	4
9	<i>Ознайомлення з етичними стандартами наукової комунікації, включаючи рекомендації COPE. Підготовка до практичної роботи.</i> <i>Література: 18</i>	4
10	<i>Аналіз відео TED Talks та вивчення технік комунікації провідних спікерів. Підготовка до практичної роботи.</i> <i>Література: 11</i>	4
11	<i>Оцінка наукової презентації на відповідність критеріям, складання звіту для подальшого вдосконалення. Підготовка до практичної роботи.</i> <i>Література: 3, 5</i>	4
12	<i>Вивчення політик відкритого доступу та аналіз відповідних ліцензій для наукових презентацій. Підготовка до практичної роботи.</i> <i>Література: 20</i>	4
	Разом	48

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять

Відвідування лекцій переконливо рекомендується, але штрафних санкцій за пропуски лекцій не передбачено. Відвідування занять комп'ютерного практикуму необхідно в обсязі, достатньому для виконання вимог викладача щодо виконання і своєчасної здачі практичних робіт та індивідуального завдання.

Пропущені контрольні заходи

Практичні роботи можна здавати у відведений за розкладом час як до, так і після встановленого терміну здачі практичної роботи. Додаткові години для здачі індивідуального завдання призначаються викладачем в межах часу практичних занять. За відсутності поважних причин пропуску (медична довідка тощо) штрафні бали не нараховуються.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Аспіранти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: виконані практичні роботи захищаються у відведений за розкладом час.

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: залік.

Умови допуску до семестрового контролю: мінімально позитивна оцінка за індивідуальне завдання /зарахування усіх практичних робіт/семестровий рейтинг більше 30 балів.

Рейтинг аспіранта з дисципліни складається з двох складових: стартової – призначена для оцінювання заходів поточного контролю впродовж семестру та залікової – призначена для оцінювання окремих запитань (завдань) на заліку і формується з балів, що він отримує за:

- 1) поточний контроль;
- 2) виконання індивідуальних завдань для самостійної роботи;
- 3) відповідь на екзамені.

1. Практичні заняття

Ваговий бал – 10 за кожен практичну роботу. Максимальна кількість балів на всіх практичних заняттях (для кожного модулю) дорівнює $10 \cdot 6 = 60$ балів.

2. Індивідуальне завдання

Кожний аспірант виконує індивідуальні завдання для самостійної роботи, яке передбачає використання всього матеріалу, що вивчається в рамках курсу. Ваговий бал – 20 за всю самостійну роботу для кожного модулю.

3. Відповідь на заліку/екзамені

Кількість балів по відповіді на кожне питання визначається викладачем з врахуванням складності питання та якості відповіді. Максимальна кількість балів 20.

Штрафні та заохочувальні бали:

– за виконання завдань із удосконалення дидактичних матеріалів з дисципліни надається від 2 до 5 заохочувальних балів.

Розрахунок шкали (R) рейтингу

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру (модулю) складає:

$$RC = 60 + 20 + 20 = 100 \text{ балів}$$

Для отримання аспірантом відповідних оцінок (ECTS та традиційних) його рейтингова оцінка *R* переводиться згідно з таблицею відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

1. Існує можливість зарахування сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за тематикою дисципліни «Мовно-професійні аспекти підготовки наукових презентацій, доповідей та публічних виступів».

2. Застосовуються стратегії активного і колективного навчання, які визначаються наступними методами і технологіями:

– кредитно-модульна технологія навчання;

– особистісно-орієнтовані (розвиваючі) технології, засновані на активних формах і методах навчання («аналіз ситуацій», ділові, імітаційні ігри, дискусія, експрес-конференція, навчальні дебати);

– інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи аспірантів (електронні презентації для лекційних занять, використання аудіо- та відео-підтримки навчальних занять, розробка і застосування на основі комп'ютерних і мультимедійних засобів творчих завдань, доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: д.т.н., ст.наук.співр. Артемчуком Володимиром Олександровичем

Ухвалено: : Вченою радою ІПМЕ ім. Г.Є. Пухова НАН України (протокол №10 від 26.09.2024 р.)